

PROSTOR

ŠESTNÁCTÉ VYDÁNÍ

05-06/2024

MILÍ ČTENÁŘI,

Leží před Vámi poslední číslo školního časopisu za tento školní rok. Když se ohlédneme za tímto školním rokem, můžeme snad říci, že vše zdárně dopadlo. Bylo to náročné ale to ke studiu jaksi patří. Zanedlouho dvouměsíční odpočinek a pak hurá zase zpátky. Ještě předtím si ale přečtěte na povzbuzení pár článků... Například zajímavý a poučný rozhovor s paní Neumann

Žižkovou o který se postarali naši redaktoři Athéna a Morfeus. Na odlehčení a pozvednutí mysli také není špatná poezie od Morfea a Persephony, či šachové okénko. To vše a samozřejmě mnohem víc Vás čeká uvnitř. Upřímně Vám za mě i za redakci přeji chuť do života, vůli k tvoření, prostě všechno, co je potřeba ke kvalitnímu žití. Žijeme teď a tady nemůžeme žít vpředu ani vzadu na ose času. Necht' tedy jsme!

NECHEJ, PROSÍM, *PROSTOR* V PROSTORU

Dej šanci i dalším čtenářům přečíst si školní časopis. Zanechej výtisk nejlépe tam, odkud sis ho půjčil/a. Pro zájemce je elektronická verze na stránkách www.konzervatorteplice.cz v záložce Školní časopis.

ROZHOVORY S PROFESORY JITKA NEUMANN ŽIŽKOVÁ

Když se řekne dějepis a dějiny hudby, vybaví se snad každému na teplické konzervatoři jméno Jitka Neumann Žižková. Paní profesorka zde kromě výuky těchto a dalších předmětů vykonává také funkci zástupkyně ředitelky. S touto organizovanou a vždy usměvavou dámou vám přinášíme rozhovor.

Pocházíte z hudební rodiny? Byla jste od dětství vedena k hudbě?

Z hudební rodiny nepocházím, maminka je antropoložka a táta byl chemik. Maminka je ale poměrně velký znalec hudby, takže jsem jako dítě hudbu poslouchala, i když často ne úplně dobrovolně. Poslouchala jsem třeba Janáčka nebo Bacha. Měla jsem taky strýčka z Brna, který byl velký fanoušek Mahlera. V naší rodině se každopádně neposlouchala jen klasika, ale taky třeba country – Dvorana slávy, Johnny Cash, táborovky. Tenkrát jsem chtěla být kovbojem a utéct do Ameriky.

Jaké jste měla v dětství hudební vzdělání?

Chodila jsem do lidušky na klavír, nicméně jsem tenkrát nepřemýšlela nad konzervatoří. Daleko víc jsem chtěla jít na gymnázium, ale z politických důvodů jsem nemohla. Snažila jsem se dostat aspoň někam, v úvahu přicházely učňovské obory jako fotografování a zahradnictví, ty mě bavily. Vedle toho se teda taky nabízela konzervatoř, kam jsem se hlásila, ale dvakrát mě nejdřív nevzali. Z politických důvodů to opět nebylo možné. Řešili jsme to doma a já se rozhodla, že napíšu dopis ministru školství. Přišla mi odpověď, že se ministr seznámil s obsahem dopisu, ale jinak nic jiného. Z konzervatoře pak najednou přišlo oznámení, že zrevidovali moje nepřijetí a že mě berou.

Jak vzpomínáte na studentská léta na konzervatoři?

Vezmu to z trochu jiného úhlu. Do třídy jsem chodila s paní Bacíkovou a panem Matuszkem a kdykoli vzpomínáme na studia, přijde mi, že každý vzpomínáme na úplně jinou školu. Já osobně jsem měla pocit, že mám spoustu volného času. Předtím jsem chodila na sportovní základní školu a závodně jsem plavala, do toho jsem měla ještě lidušku a další aktivity. Na konzervatoři jsem s nimi přestala a byla to pro mě pohoda. Přiznám se, že při studiu klavíru jsem trochu spoléhala na talent a občas jsem skladby nacvičovala i na poslední chvíli. Do školy jsem navíc dojížděla, takže jsem moc nechodila na koncerty a ani studentský život jsem si moc neužívala. Jinak se mi tu líbilo, bylo tu i takové intelektuálně, dalo by se říct, že tu byla na rozdíl od venkovního světa a režimu svoboda. Na škole byly i osobnosti, na které velmi ráda vzpomínám, třeba profesori Karel Nygrýn nebo Václav Harmáček.

Proč jste nepokračovala ve studiích s klavírem?

Já jsem po absolvování konzervatoře učila klavír v lidušce, nicméně jsem věděla, že hru na klavír dál studovat nechci. Už zmíněný profesor Harmáček mě tenkrát ovlivnil natolik, že jsem chtěla

studovat dějiny hudby, a směřovala jsem tedy na muzikologii do Prahy. Tam až jsem si vlastně trochu užila studentského života.

Máte nějakou oblíbenou a naopak neoblíbenou etapu v dějinách hudby?

Ano. Vzhledem k zaměření pražské fakulty na středověk a renesanci mám ráda právě tyhle etapy. Je ale zajímavé, že to, co má člověk hodně rád, neumí učit. Na tom jsme se i shodli s panem kolegou Matuszkem. Daleko lépe se mi třeba učí klasicismus, který mě moc nebaví, obzvlášť český klasicismus.

Jak jste se dostala na pozici zástupkyně ředitelky?

Jako kantor jsem tu začala učit místo doktorky Příbylové, ale jenom pár hodin. Tehdejší ředitel Kubík sháněl v té době někoho na papíry a paní kolegyně Bacíková navrhla na tuhle pozici mě. Do toho jsem ještě dostala nabídku učit na pedagogické fakultě v Ústí, takže to pro mě bylo náročné rozhodování. Nakonec jsem ale přešla na plný úvazek sem. Pracovala jsem chvíli i v archivech, což mě bavilo, byla to taková detektivka. Zajímavé je, že jsem vlastně byla odmala přesvědčená, že nechci učit. Na ZUŠce mě ale učení začalo bavit a postupně jsem i zjišťovala, že potřebuju kolem sebe lidi.

Je něco, co byste na škole zlepšila, nebo co byste naopak vyzdvihla?

Mám pocit, že po příchodu paní ředitelky Boudníkové jsme se snažili plno věcí překopat a došli jsme do fáze, kdy jsme už unavení. Měnili jsme třeba ŠVP nebo obecné pojetí předmětů. Osobně bych teď byla ráda za klid, na druhou stranu se ale všechno vyvíjí, je to taková sinusoida. Hodně mi záleží na tom, aby se tu lidé cítili dobře, a to jak studenti, tak kantoři. Nemám ráda různé příkazy a podmínky, takže by se mi občas líbila větší volnost a možnost rozhodování. Obecně bych konzervatoř viděla možná víc jako vysokou školu, akorát jsou tu určité věci, které nás svazují. Je to hodně o zodpovědnosti lidí. Mám taky pocit, že jsme nastavili příliš mnoho předmětů konkrétně pro pěvce. Je to o tom, že jsme se snažili vyhovět požadavkům studentů i pedagogů třeba před deseti lety, ale zjišťujeme, že se postupem času trochu mění priority. Škola je živý organismus.

přibližně uprostřed p. Matuzsek, vpravo nahoře p. Bacíková, vpravo dole p. Žížková

Jak z hlediska muzikologie vnímáte příchod technologií a umělé inteligence? Ovlivní nějak hudbu do budoucna?

Technologie už dávno hudbu ovlivnila, dávno jsme v tom. Umělá inteligence je dnes samozřejmě už na vysoké úrovni, umí napodobit třeba i emoce a techniku. Myslím si ale, že tam vždycky bude chybět takové to člověčí. Bude chybět koncertní kontakt, setkání s živým tvořením, radost z hudby. Tohle umělá inteligence nenahradí. A nejde jenom o radost z tvoření, jde taky o radost ze života. Tam mám mimochodem pocit, že nám chybí.

Otázka na závěr – jak odpočíváte od práce?

Odpočívám tím, že učím v hudebce, kde mám dvě holčičky na klavír a tam konečně dělám hudbu. Volné chvíle trávím na zahrádce a věnuju se všemu, co se s ní souvisí. Ráda renovuju nábytek, natírám a zdím. Potřebuju totiž něco dělat rukama a ráda vidím výsledek práce hned, proto třeba i myju nádobí. Vedle toho ještě ráda fotím. Naše děti nás přivedly ještě k filmům mimo hromadnou distribuci, hlavně v angličtině. Sleduju občas třeba i anime, např. OBAN.

Athéna a Morfeus

CHVILKA POEZIE

Hořké haháto

*Nosím hořkej úsměv
Když čtu starý básničky
Když cítím rum ve vlaku
Když popíjím vroucí kafe*

*Nosím hořkej úsměv
Když nad sebou přemýšlím
Jak se furt jen pokouším
Jak se mi furt nedaří
Jak vlastně nevím co chci*

*Už ani nesoucítím
Jen se hořce směju*

Morfeus

setkání ii

*stojím a koukám a pak
objevil ses tady jak
blesk z čistýho nebe
už koukám jenom na tebe*

Persephona

*...jak se cítíš na konci školního
roku?
ať jsi žena nebo muž
pls drž hubu už.*

Morfeus

TURISTICKÝ KURZ 3.A

4. června vyrazila třída 3.A na turistický kurz, později přejmenovaný na KOSA (Kurz outdoorových a sportovních aktivit), v rámci sdružování a budování kolektivu.

DEN PRVNÍ

Nadšená skupina mládeže se o úterním ránu dopravila po vlastní ose na určené místo pobytu - Potápěčské středisko Barbora. Všichni se ubytovali a ti odvážnější postavili i stany. Nastal čas na úvodní slovo. Atmosféra byla poněkud napjatá. Studenti s výrazy značící hluboký nezájem stáli proti připraveným profesorům. Vzduch okolo by se dal krájet. A proto přišel čas na icebreakové hry - abychom “prolomili ledy”.

Bylo to účinné. Plácání po zadku a šlapání nohou obměkčily i zaryté odpůrce. Nyní nás čekal oběd. Ve snaze vyhovět našim potřebám jsme měli tři možnosti, uvařit si vlastní, nechat si dovézt nebo se odvézt a ulovit si něco v civilizaci. Většina mobilních studentů využila poslední možnosti, hlavní bylo zmizet. Po dvou hodinách jsme se opět sešli a tentokrát jsme dostali náročnější úkol. Orientační běh po celém Jeníkově-Oldřichově s vidinou vítězného nanukáče. Rozdělení na dva týmy - Jedničky a Ledňáčky - nás vyburcovalo, samozřejmě abychom předešli ten druhý tým. Opět přišla na řadu jídelní pauza (které jsme hojně využívali) a večerní psychologická hra. Rozdělili jsme se do menších skupin a úkolem bylo dohodnout se na morálním uspořádání postav, tzn. která je podle činů nejhorší a která nejnevinější. Všude kolem bylo slyšet plno zvuku - křik, hádky, nadávání, ale přesto jsme došli k určitému kompromisu. Náročný program celého dne nás přiměl skočit do ledového jezera. Ne že bychom se chtěli utopit, jen zchladit horké hlavy. Vše jsme završili opékáním a poté jsme samozřejmě všichni ulehli do svých postelí (či spacáků).

DEN DRUHÝ

Budíček a připravenou snídani mnozí ignorovali a vstali až na zahájení programu druhého dne. Dopoledne byla v plánu úniková hra ve stylu Pevnosti Boyard, navštívil nás i otec Fura (který nám k mnoho užitku nebyl). První hádanka nám odemkla vzkaz ukrytý v lednici. Získali jsme mapu s přibližně označeným bodem, kde máme hledat. Zde ležel QR kód, který nás po splnění úkol poslal na další místo a tak dále. Postupně jsme se proběhli po celém okolí Barbory a zpět pro vzkaz do lednice. Postupem času přituhovala soutěživost mezi týmy. Předposlední místo na mapě bylo překvapující. Označení se nacházelo ve vodě. Běželi jsme k molu, děvčata si ve vteřině odlehčila a vydala se pro potřebnou informaci. Jakmile předali chlapcům vzkaz, vydali se pro poklad, jež po mnoha úskalích našli - byl to čokoládový dort. Všechno naše úsilí bylo hojně odměněno. Jelikož jsme poklad našli rychle, měli jsme prodlouženou pauzu. Mnozí odjeli, jiní si obstarali v kuchyňce vlastní oběd. Důležitou součástí jakéhokoliv volného času bylo jezení a koupání. Dopoledne se neslo v duchu přednášky - o potápění a první pomoci - a různých jednoduchých her. O pauze na večeri neodjelo tolik spolužáků. Nechtělo se. Chtěli jsme být spolu, užít si ty vzácné chvíle, kdy jsme

spolu. Samozřejmě ne všichni, to by asi nikdy nikde nevyšlo. Určitá rozrůstající se skupina, která byla za to všechno ráda. Přestože jsme tu druhým dnem, zdálo se to být mnohem víc (v dobrém smyslu). Víte, některá nekonečna jsou větší než jiná nekonečna. A my si přáli mít ho větší. “Majky Boy” (vlastní přezdívka p. profesora Jermáře) nás poctil jízdami na svém paddleboardu. Zůstávali jsme na molu či ve vodě a střídali se v jezerních objížďkách. Překvapivě nás nevyklopil, dokud jsme na to nenaskočili všichni najednou. Už nám nebývalo moc suchého oblečení. Zvládli jsme si poradit, posdíleli jsme suché zbytky. Další úkol byl zadán. Vytvořit “dramatizaci”, divadlo, básničku či písničku o našem turistáku. Oba dva týmy se toho zhostili (na poslední chvíli) po svém.

Ledňáčci napsali básničku a Jedničky taktéž, akorát tam dodaly dvě vychytávky. S pomocí AI vytvořily swingovou písničku s choreografií. Následné představení mělo zasloužený úspěch. Oslavili jsme to opékáním (vesměs jsme se jen koupali a jedli) a přípravou na noční hru. Cože, noční hru? je tomu tak, milí čtenáři, opravdu jsme se po tmě prosmýkávali lesem a nakonec, s obtížemi, námahou, spoluprací a pár obětmi, jsme dosáhli vytyčeného cíle. Již v klidu jsme se rozesmátí vraceli a skončili (dobrovolně) v jezeru.

D E N T Ř E T Í

Do stanu praží sluníčko a mně už se nechce ležet. Nemůžu, potřebuji si to tu ještě užít! Všude je klid, takové ranní ticho, poklidné, s radostným a dnes i smutným očekáváním. Běžím vzbudit kolegyně, osm ráno, nejlepší čas na koupání. Po noci studená voda, ideální probuzení. nebo spíš šok. Poslední pohledy z vody na krásu hor a zpět do střediska.

Snídaně. Sedíme pospolu u stolu a přemýšlíme, co dál. Se životem, s jídlem. Balíme stany, uklízíme pokoje, chystáme se zpět. Slova na rozloučenou, poděkování, skládání se do aut a konec našeho jedinečného společného zážitku.

Uvědomuji si jedinečnost těch tří dnů. Tři dny a přesto tolik. Jsem ráda, že se ještě nemusíme loučit definitivně, ale nejsem si jistá, jak to finální loučení bude jednou vypadat. Ale už teď vím, že se mi bude neskutečně stýskat. Děkuji za to všechno, za možnost, organizaci a především vás, milí spolužáci.

fotografie M. Jermář

Z DENÍKU NEJEN GYMPLÁKA

"Prváci nezdraví!" nebo "Potkal jsem toho a toho a vůbec mě nepozdravil!" Jak často jste tyhle věty slyšeli nebo sami řekli? Na tohle jsme na světě moc akademičtí. Pozdravit. Usmát se. Tohle už na moc místech nefunguje, ale jsem ráda, že na konzervatoři to držíme. Když pak jdu na gympl, jsem tak nabitá veškerou energií z té atmosféry, z hudby, z dynamičnosti celé školy. Potom vidím ty kamenné výrazy, nenávislné a nepřítomné, nadřazené pohledy na chodbách gymplu a veškerá energie je ta tam. Budme rádi za to, co máme.

Vlastně, jak moc akademicky se s námi na gymplu zachází? Dodržujte termíny. Termín odevzdání. Termín platby. Termín omluvenek. Odborné termíny. Odborné tituly. Pane profesore... Pane inženýre... Slečno, pojdte k tabuli. Pane, nepijte mi v hodinách.

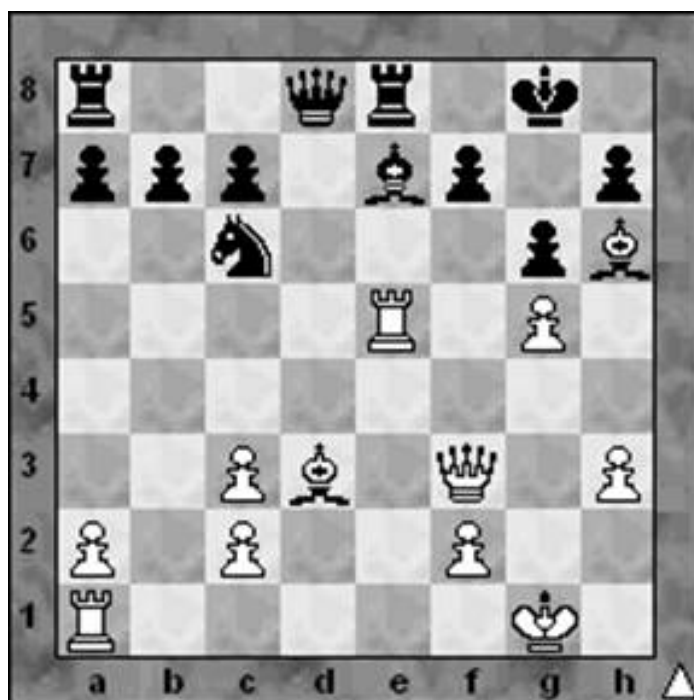

A nejsme taky všichni jen lidi?

A.

ŠACHOVÉ OKÉNKO

Šachy jsou krásná hra, a jak už je v lidské povaze - čím odvážnější, tím poutavější. Stejně jako všechny obory, i královská hra měla v průběhu historie svá období. V dávných časech rytířských byla záležitost cti hráče, aby obětoval figury za útok na soupeřova krále. Naopak na druhé straně šachovnice musil soupeř oběť zpravidla přijmout, aby se neukázal jako zbabělec, který se jí bojí... Jednu z klasických romantických obětí můžete vidět na diagramu dole, bílý se nebojí a udeří do vrat v opevnění černého pořádným beranidlem - dokážete ji najít?

Jiří M. Kleker

KOLIK STRUN MÁ 50 PIANIN ?

Představte si 50 pianin postavených do velkého oválu a na ně současně hrajících 50 klavíristů. Jak to asi bude znít, když každé pianino naladíte trochu jinak a přidáte ještě malý instrumentální ansámbl? Přesně takovou otázku si položil rakouský skladatel **Georg Friedrich Haas** (*1953) a napsal pro toto experimentální uskupení skladbu **11 000 strun** (orig. *11.000 Saiten*).

Světová premiéra díla proběhla v srpnu 2023 v italském Bolzanu a prvního uvedení v České republice se skladba dočkala 2. června 2024 v pražském Fóru Karlín v rámci festivalu Pražské jaro. Zajímavostí na provedení je, že pianina jsou postavena do oválu po obvodu sálu a posluchači sedí na sedadlech uvnitř – stávají se tedy přímými účastníky.

Když se oznámení o chystající se premiéře objevilo na podzim minulého roku na nástěnce u sálu Oáza, neváhal jsem a ihned objednal lístky. Místa přesně uprostřed byla už zabraná, a tak jsem zvolil ta co nejbliž středu. Premiéru jsem zároveň očekával s mnoha otázkami. Jak si autor poradil s velkým prostorem? Jak se daří 50 hráčům se synchronizovat? A jak vlastně zní 50 různě naladěných pianin najednou?

Na své otázky jsem v průběhu dostával velmi uspokojivé odpovědi. Autor postupoval rozvážně a střizlivě, pozvolně nám své umění ukazoval čím dál víc. Vše začalo opatrně ve slabé dynamice. Pianina se skromně představovala, nicméně se stávala časem odvážnějšími. Hráči přidávali na dynamice, navzájem se imitovali a předávali si pomyslnou crescendovou štafetu. Občasné „výstřely“ ze strany bicích nástrojů jenom podpořili našponovanou, téměř zlověstnou atmosféru. Pár smyčců a dechů dodávalo na unikátní barvě. Napětí stoupalo.

Nemá smysl popisovat každý takt, byť pochybuji, že autor vůbec přemýšlel v taktech. Z nástrojů se stala téměř organická masa dýchající jako jeden tvor. Místy vznikaly díky zapojení tolika nástrojů tak zvláštní a neidentifikovatelné zvuky, až jsem se nestačil divit. Nemyslete si však, že ono crescendo, na kterém jsem se zastavil, pokračovalo až do konce. Jak onen imaginární tvor dýchá, tak dýchá i hudba a crescendo střídají diminuenda. Nástroje se přidávají a odpojují. V určitých momentech hrají taky naráz. Ve vzniklých souzvucích nacházím naprosto kontrastní představy, třeba zvuky přírody versus továrny.

66 minut nejen v napětí – tak by mohl znít název mého článku – *a sem tam nadskočení způsobené sforzatem v tympánech*. Georg Friedrich Haas nezklamal. Jediné, co bych vytknul, bylo usazení diváků celou dobu na stejném místě. Osobně jsem měl v dohledu tři konkrétní pianina, která jsem tím pádem slyšel nejzřetelněji. Uvítal bych tedy třeba pomalu otáčející se hlediště nebo možnost se mezi nástroji pohybovat. Na celkovém dojmu z díla to však vůbec neubralo.

Vřele doporučuji všem fanouškům soudobé hudby si co nejdříve 11 000 strun poslechnout naživo, snad při nějaké repríze. A kdo dorazí, uvidí tam kromě 50 pianin a malého instrumentálního ansámblu sedět nadšeně i moji maličkost.

Morfeus